

**Dünyayı avuçları içinde
yeniden şekillendiren bir dev:**

ÇİN

Kendi ekonomisini büyüterek daha büyük bir dünya yaratan Çin, 2010 yılında öngörülen büyümeyi sağladıktan sonra artık Almanya'yı ve Japonya'yı da geride bırakan 2. en büyük dünya ekonomisi olacak ve 2027 yılında ABD'nin imparatorluk tahtına oturacak. Bu gelişmeye kimse ilgisiz kalamaz; Türkiye de.

Çin'in küresel krizden çıkışa öncülük etmesine dünya tarihi açısından yeni bir dönemin başlangıcı diye bakmak doğrudur. Küreyi krize ABD ekonomisi soktu, Çin ekonomisi çıkarıyor.

Çin'den son veriler

Çin ekonomisinden en taze habirlere göre 2010 yılı mayıs ayında Çin'in ihracatı yaklaşık yüzde 50 oranında artarak 131, 76 milyar dolar oldu. İhracat yılın ilk beş ayında ise toplam 568 milyar dolara ulaştı. Bu karşılık ilk beş ayın ithalatı 532 milyar dolar oldu. Cari fazla 36 milyar dolar.

Ekonomik büyüme de ilk beş ayda parlak. Örneğin Ocak-Mayıs 2010'da Çin'in sanayi çıktısı yüzde 18.7, sabit kıymetler yatırımları yüzde 26 ve perakende satışlar yüzde 18.7 oranında arttı. Ocak-Mayıs aylarında ülkeye giren toplam yabancı sermaye yüzde 14.3 artarak 39 milyar dolar oldu.

Büyümede yüksek hız şaşırtıyor

Finansal kriz sırasında küresel büyümenin lokomotifini Çin oldu. 2009'un son çeyreğinde yüzde 11.2 büyüme sağlayan Çin ekonomisi böylece yıllık GSMH'sını 8.8 milyar dolar mertebesine çıkardı. Tahminlere göre Çin ekonomisi 2010'da yüzde 16 bü-

yüeyebilir. Göstergesi ise, Çin'in GSYİH'sının 2010 yılının ilk üç ayında da geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11.9 oranında yükselmiş olması. Çin ekonomisinin hızlı büyümesi, petrole, tüketim mallarına ve diğer ithal mallara olan talebi artırdığı için küresel toparlanmaya yardımcı oluyor.

Zirve'de sıralama değişiyor

Satın alma gücü paritesine göre, 2009 yılında GSYİH yaklaşık 798,7 milyar dolar artıran Çin, ABD GSYH'sinin 185,2 milyar dolar gerilemesiyle, ABD ile arasındaki farkı da 6,5 trilyon dolardan 5,5 trilyon doların altına indirdi. Çin 2009 yılında milli gelirini 798.7, Hindistan 228.3, Endonezya 52.7 milyar do-

Çin'in ihracatı ve ithalatı (Dolar)

	Hacim	Ihracat	İthalat
2008	2.561 milyar USD	1.428 milyar USD	1.133 milyar USD
2009	2.207 milyar USD	1.202 milyar USD	1.005 milyar USD

Çin'in En Büyük Ticaret Ortakları (Dolar)

	AB	ABD	Japonya
Hacim		Hacim	Hacim
2008	426 milyar USD	334 milyar USD	267 milyar USD
2009	364 milyar USD	298 milyar USD	229 milyar USD

Kaynak: General Administration of Customs of the People's Republic of China

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ ÇİN'İN PAYI

1985 yüzde 2.89
1990 yüzde 3.55
1995 yüzde 5.68
2000 yüzde 7.18
2005 yüzde 9.46
2009 yüzde 12.05
2010 yüzde 12.72

lar artırırken, ABD'nin milli geliri 185.2, Japonya'nınki 176.6, Rusya'nınki 154.1, Almanya'nınki 112.2 milyar dolar düştü. Bu durumda zirve şöyle oluyor:

ABD (GSYİH)	14.3 trilyon dolar
ÇİN (GSYİH)	8.8 trilyon dolar
JAPONYA (GSYİH)	4.2 trilyon dolar
HİNDİSTAN (GSYİH)	3.5 trilyon dolar
ALMANYA (GSYİH)	2.8 trilyon dolar
İNGİLTERE (GSYİH)	2.1 trilyon dolar
RUSYA (GSYİH)	2.1 trilyon dolar
FRANSA (GSYİH)	2.1 trilyon dolar
BREZİLYA (GSYİH)	2.0 trilyon dolar

Çin kalkınma modelini değiştiriyor

Çin bu noktaya, içerdeki sosyal harcamaları kısıtması, üretim ve ihracata dayalı bir büyüme modeli uygulayarak geldi. Dünya siyaset ve ekonomi tarihi, bu gidişata bir noktadan sonra "dur!" denilmesinin zorunlu olduğunu gösteriyor. Çin'i bugün rasyonel akıl yönettiği için ülke tercihlerini "sosyal devlet" yönünde değiştiriyor. Bu çok büyük bir değişim.

2010 yılında Çin pazarında durum

- 2009 yılında Çin'in ticaret fazlası yüzde 34.2 arttı. Artış sürecektir.
- 2010 yılı hedef büyümesi yüzde 8 oldu, yüzde 12-16 gibi sürpriz büyüme ihtimalinden söz ediliyor.
- Kentsel nüfus 2010 yılında 9 milyon artacak.

- Kentlerde kayıtlı işsizlik oranı yüzde 4.5 civarında kalacak.
- Enflasyonu yüzde 3'ün altında seyredecek.
- Çin 2010 yılında yüzde 6 oranında cari denge fazlası verecek.
- 2010'da 586 milyar dolarlık kamu harcamasını içeren bir destek paketi uygulayacak.
- 2010 yılı başında 10 trilyon yuane (1.4 trilyon dolar) dayanan banka kredileri piyasayı likiditeye boğmuş durumda.
- Çin bankalarının sadece yılın ilk haftasında 100 milyar dolara yakın krediyi piyasaya sürmüştü.
- Büyümenin kaynağı olan sabit yatırımlar ve iç tüketim kredilerden beslendiği için, para politikasında şiddetli bir daralma hiç bir zaman beklenmiyor.

Çin pazarı genişleyecek

Çin 2011-2016 arası için hazırlanan 12'nci beş yıllık planda iç tüketime dayalı bir politika izleyecek. Dünya Çin'e mal satamıyor, Çin'den mal almak için yarışıyor. Artık Çin tüketicisi oluyor. Örneğin Çin, geçen yıl araç satışlarında ABD'yi geçerek dünyanın en büyük otomotiv pazarı oldu. 2009 yılında Çin'de 10.3 milyon adedi otomobil olmak üzere toplam 13.6 milyon adet araç satıldı.

Çin'de halen 150 milyon yoksul insan var. Bu nedenle sosyal harcamaları artıracak. Örneğin, yoksul kesimlere kaynak aktarmak yoluyla gelir dağılımı düzeltilecek. Örneğin çiftçilere verilen direkt destek-

ler, temel sağlık hizmetlerinin kapsamının ve işsizlere yönelik sigorta sisteminin iyileştirilmesi, 34 bin yeni sağlık kliniği ve 2 bin hastanenin yapımı, çevre koruma yatırımlarının artması ve enerji tasarrufuna gidilmesi, Çin pazarında imkanları genişletecek.

Çin pazarı nitelikli bir pazardır. Çin'de internet kullanıcı sayısı 385 milyonu aşmış. Cep telefonuyla internete girenler 233 milyon olarak hesaplandı. Dünya ortalamasında, küresel krizle birlikte lüks tüketim yüzde 35 düşerken, Çin'deki lüks tüketim sadece yüzde 5 düştü. Çünkü Çin'de 340.000'in üzerinde dolar milyoneri bulunuyor.

Yatırımlar artacak

Çin, örneğin 1997 yılında bütçesinin yüzde 32'si civarında olan yatırımını 2009 yılında yüzde 47'ye çıkarmıştı. Böylece, kriz nedeniyle Guangdong bölgesinde, 20 milyondan fazla ihracat sektörü işçisi işlerini kaybetmişti, yeniden işe dönmeleri sağlandı.

Çin'e yapılan yabancı yatırımlar büyük oranda Ar-Ge yatırımını içeriyor. Yabancı Ar-Ge'nin Çin'deki iş dünyasının gerçekleştirdiği toplam Ar-Ge'nin yüzde 25-30'una karşılık geldiği tahmin ediliyor ve bunlar bilişim teknolojileri, biyoteknoloji, ilaç ve otomotiv gibi alanlarda yoğunlaşıyor. Sanayi-bilim ilişkilerinin hızla gelişmesi ve bununla ilgili kamu politikalarındaki gelişme, dünyanın bilgi için Çin'e gitmek istemesi gibi yeni bir trendi beraberinde getiriyor.

Çin'in bunları yapacak parası var. Döviz rezervleri 2009 yılında 453 milyar dolar artış göstererek 2.4 trilyon dolara ulaştı. Dünyanın en büyük döviz rezervine sahip ülkesi durumundadır.

Analiz:

Çin pazarına somut ilişki ve işbirlikleri kurularak girilir. Kurulan ilişkiyi güvenilir bir danışmanlık firmasına veya Türk Ticaret ateşeliğine doğrulatmak gerekir. Çin'de her ürün tutmaz, araştırma yapmak, ürün üzerinde Çin'e has değişiklikler yaratmak gerekebilir. Sektörel ihtisası olan büyük ithalatçı Çin firmalarını bulup ürün tanıtımı yapmanız uygun bir yöntemdir.

Çin pazarını bir bütün olarak görmemek, bölgesel özelliklerine yönelmek gerekir. Her bölgenin büyük ithalatçıları vardır, Çini bölgelere ayırarak projelendirmeniz gerekir.

Fiyat politikanız esnek olmalıdır çünkü bölgeler arasında alım gücü farkı bulunmaktadır. Çin'in iç bölgelerine girmek istiyorsanız fiyatları aşağıda tut-

mak zorundasınız.

Belli bir yatırım yapmadan, araştırma ve ön hazırlıklar için para harcamadan Çin pazarına girilmez, bu unutulmamalıdır. Çin büyük bir tüketici ama gün geçtikçe, refah arttıkça seçici bir tüketici durumuna geliyor. Temsilcilik ofisi açmak, yabancı sermayeli bir şirket kurmak veya Çinli bir firmayla ortaklık biçiminde Çin pazarına girebilirsiniz, ancak malınızın Çin'de yeniden marka tescili ihmal edilmemelidir.

Yükselen sektörler makina ekipmanlarının imal edilmesi elektronik sanayinde entegre devreler geliştirilmesi, bilgisayar ve iletişim ekipmanları ve bilgi teknolojisi üretimidir. İnşaat sektöründe ise öncelik kent ve kırsal alanda konut yapımı ve yeni inşaat malzemelerinin geliştirilmesi konusundadır. Karo seramik, mermer, mutfak, banyo- alanında büyük bir pazar mevcuttur. Keçeste, kağıt, kontrplak, mobilya diğer büyük ihtiyaçlardır.

Deri, deri işleme makinaları, cam, kristal, her türlü cam süsleme eşyası, telekomünikasyon cihazları, telefon setleri, elektrikli ev aletleri, markalaşmış tekstil ürünleri, otomotiv ürünleri, binek otomobil otobüs, traktör, otomotiv yan sanayi Çin pazarına yatırımla girilecek alanlardandır.

Çin'e mal satabilmek için öncelikle Çin'de fuarlara katılmak şarttır. Çin ticaret fuarlarının çok yoğun olduğu bir ülkedir.

FAYDALI ADRESLER

Çin Ankara Büyükelçiliği

Tel : o 312 436 06 28 Fax : o 312 446 42 48

Web : www.chinaembassy.org.tr

Adres : Gölgeci Sk. No: 34 06700

Gaziosmanpaşa/Ankara